

Standardy Ochrony Małoletnich Pacjentów w poradni Psychologiczni.pl w Krakowie, ul. Krasickiego 12/2 wersja zupełna

Wstęp:

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

Wprowadzone „Standardy Ochrony Małoletnich w poradni Psychologiczni.pl” mają na celu ochronę małoletnich pacjentów przed różnymi formami przemocy. Opierają się na następujących założeniach:

- ochrona praw i wolności dzieci
- ochrona praw pacjenta
- bezpieczne relacje pacjentów z pracownikami poradni
- bezpieczna rekrutacja pracowników poradni
- skuteczna procedura zapobiegania, zwalczania i zgłaszania przypadków występowania przemocy w stosunku do małoletnich

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Personel poradni został zapoznany z treścią dokumentu.
3. Standardy Ochrony Małoletnich są realizowane i urzeczywistniane w poradni Psychologiczni.pl
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej www.psychologiczni.pl oraz w budynku.
5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji zupełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich, zawierającej informacje dla nich istotne.
6. Informacje istotne dla małoletnich, zawarte w dokumencie, są dostępne do wglądu na terenie poradni.
7. W placówce zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i/lub w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.

8. Pracownicy są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich.
9. W placówce prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci/ małoletnich przed krzywdzeniem
10. W placówce prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucia bezpieczeństwa małoletnich.

1. Słownik pojęć

- 1.1. przez **Małoletniego** należy rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia
- 1.2. przez **poradnię Psychologiczni.pl** należy rozumieć firmę Psychologiczni.pl Joanna Bednarska-Okarmus, z siedzibą przy ulicy Krasickiego 12/2 w Krakowie.
- 1.3. przez **Kierownika** należy rozumieć Joannę Bednarską-Okarmus,
- 1.4. przez **Personel** należy rozumieć osoby zatrudnione w Psychologiczni.pl Joanna Bednarska-Okarmus w Krakowie, ul. Krasickiego 12/2, na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 1.5. przez **Specjalistów**, należy rozumieć psychologów i psychoterapeutów.
- 1.6. przez **IPW** należy rozumieć Indywidualny Plan Wsparcia,

2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi pacjentami w poradni Psychologiczni.pl w Krakowie, ul. Krasickiego 12/2, a personelem.

- 2.1. Personel poradni jest obowiązany do utrzymywania relacji z małoletnimi pacjentami z zapewnieniem godności małoletniego.
- 2.2. W kontaktach z pacjentami małoletnimi należy rozważyć czy określona reakcja lub przeprowadzane działanie są wobec pacjenta adekwatne do sytuacji, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych pacjentów.
- 2.3. Zaleca się działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla pacjentów, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania personelu.
- 2.4. W komunikacji z małoletnim należy wykazać cierpliwość i szacunek.
- 2.5. Małoletniego należy uważnie wysłuchać i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku, zdolności rozumienia otoczenia, z uwzględnieniem ograniczeń zdrowotnych i danej sytuacji faktycznej.
- 2.6. Personel powinien być przygotowany na wyjaśnienie swoich działań względem małoletnich pacjentów.
- 2.7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego pacjenta, należy poinformować go o treści decyzji w sposób dla niego zrozumiały, tłumacząc jej przyczynę. Przy podejmowaniu decyzji należy jednak brać pod uwagę rozsądne oczekiwania małoletniego pacjenta.
- 2.8. W sytuacji konieczności porozmawiania z małoletnim o sprawach intymnych należy w miarę możliwości zapewnić pacjentowi swobodne warunki rozmowy z poszanowaniem prywatności, jednak z

- zastosowaniem zasad wyeliminowania dwuznaczności sytuacji np. pozostawienia lekko uchylonych drzwi do pomieszczenia, bycia w zasięgu wzroku osób trzecich, możliwości podsłuchania rozmowy przez inne osoby.
- 2.9. W sytuacjach pracy z pacjentem należy unikać zbędnego kontaktu fizycznego.
 - 2.10. Należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich pacjentów, którzy doświadczyli nadużyć i krzywdzenia lub zaniedbania w swoim środowisku.
 - 2.11. Należy pamiętać, że zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego, dlatego też należy kierować się zawsze profesjonalnym osądem, słuchać i obserwować reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. uścisk dłoni przy powitaniu lub pożegnaniu, dotyk ramienia, głowy).
 - 2.12. Nie wolno zawstydzać pacjenta, upokarzać go, czy lekceważyć.
 - 2.13. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego pacjenta wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych pacjentów. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy wyjaśnić pacjentowi przyczyny najbardziej adekwatnie jak to możliwe.
 - 2.14. Wizerunek małoletniego pacjenta podlega szczególnej ochronie, dlatego też należy uszanować jego prywatność. Nie należy publikować zdjęć małoletnich pacjentów w sieci Internet. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
 - 2.15. Dane wrażliwe dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej podlegają ochronie i nie mogą być udostępniane osobom postronnym bez podstawy prawnej.
 - 2.16. Personel poradni jest zobowiązany zwracać uwagę na to, aby na jego terenie przebywały wyłącznie osoby uprawnione.
 - 2.17. Zakazane jest zachowywanie się w obecności małoletnich pacjentów w sposób niestosowny, nieadekwatny do ich wieku i stopnia rozwoju np. używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie do sytuacji rodzinnych w sposób ośmieszający.
 - 2.18. Zakazane jest w wypowiedziach i gestach nawiązywanie do atrakcyjności seksualnej małoletniego.
 - 2.19. Zakazane jest wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej poprzez zastraszanie, przymuszanie, czy groźby.
 - 2.20. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej pacjenta.
 - 2.21. Należy w rozmowie z małoletnim pacjentem zapewnić go, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć osobie z personelu, której ufa lub

- konkretnie wskazanej osobie np. psychologowi, pedagogowi, pracownikowi pierwszego kontaktu.
- 2.22. Personelowi poradni nie wolno nawiązywać z pacjentami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać propozycji o nieodpowiednim charakterze mogących wywołać wrażenie pacjenta o takiej intencji. Zakazane są w poradni jakiegokolwiek komentarze, żarty, gesty o charakterze seksualnym.
 - 2.23. Nie wolno udostępniać pacjentom żadnych treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
 - 2.24. Nie wolno proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich na terenie poradni oraz poza nią w obecności małoletnich.
 - 2.25. Zakazane jest zaniedbywanie potrzeb życiowych pacjenta (związanych z piciem, higieną, zdrowiem).
 - 2.26. Kontakt fizyczny z pacjentem z podtekstem seksualnym jest niedozwolony. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za niestosowny.
 - 2.27. Inne kontakty fizyczne z pacjentem mogą być uznane za stosowne o ile spełniają zasady bezpiecznego kontaktu: np. przytulenie w odpowiedzi na potrzebę pacjenta w danym momencie, z uwzględnieniem wieku dziecka, etapu rozwojowego, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego.

3. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pacjenta poradni. Plan wsparcia.

- 3.1. Każda osoba będąca członkiem Personelu jest zobowiązana i uprawniona do reagowania, w przypadku podejrzenia, że dziecku - pacjentowi dzieje się krzywda.
- 3.2. Naruszenie obowiązku reagowania może zostać uznane za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych i jako takie prowadzić do rozwiązania umowy z osobą dopuszczającą się tego naruszenia.
- 3.3. Podejrzenie krzywdzenia dziecka, niezależnie od osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie, jest zdarzeniem niepożądanym i jako takie podlega zgłoszeniu do Kierownika, który prowadzi rejestr takich zgłoszeń zawierający: opis poszczególnych przypadków krzywdzenia, ze wskazaniem osób zgłaszających, osób odpowiedzialnych za krzywdzenie (rodzic/opiekun prawny, członek Personelu, inne dziecko) oraz rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty) oraz dat interwencji.
- 3.4. W przypadku podejrzenia, że małoletni pacjent jest krzywdzony należy niezwłocznie zgłosić ten fakt do Kierownika, a w razie jego nieobecności wyznaczonej na zastępstwo osobie z Personelu. Kierownik, lub

wspomniany członek Personelu, sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z dzieckiem w obecności psychologa lub terapeuty lub rozmów z personelem oraz uczestniczy w ustaleniu planu wsparcia pacjenta, stanowiący element IPW, w którym należy uwzględnić punkt: ochrona przed doświadczaniem zachowań zagrażających bezpieczeństwu w kategorii: funkcjonowanie społeczno-emocjonalne i poznawcze.

- 3.5. Kierownik poradni, jeśli to zasadne, przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzonym, przy czym w sytuacji, gdy dziecko wskazuje inną osobę, z którą chce porozmawiać, należy mu to umożliwić. Rozmowa z dzieckiem powinna być przeprowadzona na osobności, w gabinecie psychologa, lub innym miejscu zapewniającym komfort i poufność rozmowy, przy poinformowaniu Kierownika z odpowiednim wyprzedzeniem o tym, że rozmowa ma miejsce.
- 3.6. W trakcie spotkania z małoletnim krzywdzonym należy zachować spokojny ton rozmowy oraz umożliwić dziecku swobodę i spontaniczność wypowiedzi, a następnie zadać konieczne pytania naprowadzające, celem ustalenia faktów.
- 3.7. Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym powinna być źródłem wsparcia, dlatego zaleca się przekazanie małoletniemu informacji, że to nie ono jest winne lub odpowiedzialne za krzywdzenie. Zalecane jest stosowanie wypowiedzi utwierdzających go w przekonaniu, że dobrze robi informując osobę dorosłą o zdarzeniach.
- 3.8. W toku rozmowy z małoletnim krzywdzonym Kierownik nakreśla wstępny plan pomocy i tłumaczy małoletniemu poszczególne etapy realizacji tego planu, zapewniając, że wszystko co się będzie działo służy jego bezpieczeństwu i dobru.
- 3.9. Każdorazowe zdarzenie podlega także zgłoszeniu do odpowiednich organów ścigania.
- 3.10. Kierownik może wezwać opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o zgłoszonym podejrzeniu.
- 3.11. Po ujawnieniu krzywdzenia Kierownik, a w razie jego nieobecności wyznaczona osoba z Personelu, podejmuje decyzje w sprawie konieczności złożenia zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub złożeniu wniosku o ściganie albo o podjęciu działań interwencyjnych poprzez złożenie wniosku do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, lub potrzeby wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
- 3.12. Dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów (sąd, Policja, prokuratura, OPS)

4. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego pacjenta.

- 4.1. Dokumentację związaną ze zgłoszonymi lub ujawnionymi incydentami z udziałem małoletnich pacjentów poradni w formie rejestru prowadzi Kierownik.
- 4.2. Dokumentacja może być udostępniona na żądanie organów ścigania (Policja, Prokuratura) albo sądu, lub innego uprawnionego organu państwowego.

5. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu:

- 5.1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
- 5.2. Placówka uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) albo – w przypadkach wskazanych prawem – oświadczenia o niekaralności.
- 5.3. Określone są zasady bezpiecznych relacji (bezpiecznego kontaktu) całego personelu placówki z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem
- 5.4. Poradnia zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnej w przypadku podejrzeń krzywdzenia, odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji, procedury „Niebieskie Karty”, przestrzegania praw małego pacjenta oraz opartej na szacunku komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.
- 5.5. Psychoterapeuci zatrudnieni w poradni przestrzegają w swojej pracy zasad Kodeksu Etyki Zawodowej czyli Kodeksu Psychoterapeuty Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

6. Zasady korzystania przez małoletnich pacjentów z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet stanowiących własność poradni. Ochrona przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet.

- 6.1. Poradnia Psychologiczni.pl nie udostępnia małoletnim pacjentom sieci Internetowej.
- 6.2. Poradnia Psychologiczni.pl nie udostępnia małoletnim pacjentom urządzeń z dostępem do sieci.
- 6.3. Podczas sesji online, małoletni pacjent korzysta z urządzeń elektronicznych będących własnością rodzica lub opiekuna prawnego w

jego domowym środowisku. Rodzice otrzymują link do indywidualnego spotkania online na platformie Zoom lub Google Meet.

7. Wdrożenie i stosowanie standardów.

- 7.1. Każdy pracownik poradni przed dopuszczeniem do pracy podlega sprawdzeniu w zakresie informacji umieszczenia jego danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym. Sprawdzeniu w rejestrze podlegają także wykonujący zadania na terenie poradni praktykanci.
- 7.2. Każdy rodzic lub opiekun prawny małoletniego pacjenta jest informowany o standardach ochrony małoletnich w poradni Psychologiczni.pl ze wskazaniem informacji na stronie www.psychologiczni.pl lub papierowej wersji egzemplarza ewentualnie plakatu.
- 7.3. Właściciel odpowiada za obowiązek zapoznawania personelu ze Standardami Ochrony Małoletnich. Oświadczenie przechowuje się w aktach osobowych pracownika.
- 7.4. Kierownik odpowiada za obowiązek zapoznawania osób współpracujących z poradnią i mających kontakt z małoletnimi pacjentami ze Standardami Ochrony Małoletnich, potwierdzony rejestrem.

8. Przegląd i aktualizacja standardów.

- 8.1. Zespół do spraw oceny wprowadzonych Standardów Ochrony Małoletnich, nie rzadziej niż raz na 2 lata, dokonuje oceny standardów, w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Z ewaluacji sporządza się protokół.
- 8.2. Ocena standardów może polegać na przeprowadzeniu ankiety wśród personelu, prowadzeniu z nim spotkań i dyskusji w zakresie stosowania standardów w poradni, a także rozmowach z pacjentami, ich przedstawicielami i opiekunami na temat postulowanych zmian standardów w celu dostosowania do aktualnych potrzeb.
- 8.3. Nie rzadziej niż raz na 2 lata personel zgłębia aktualną sytuację w zakresie praw pacjentów małoletnich, w tym stosowania standardów ochrony małoletnich w poradni.
- 8.4. Za koordynację działań w zakresie aktualizacji standardów odpowiada Kierownik.

9. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

- 9.1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.

10. Numery telefonów pod którymi można uzyskać pomoc:

Telefon alarmowy 112

Pogotowie Ratunkowe 999

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12

Policyjny Telefon Zaufania 800 120 226

Bezpieczeństwo w Internecie 800 100 100

Prokuratura Rejonowa w Krakowie dla dzielnicy Podgórze: 12 680 22 00

11. Przepisy końcowe

Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia tj. 15.08.2024.

Ogłoszenie Polityki następuje poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej poradni Psychologiczni.pl.

Polityka ochrony dzieci- wersja dla małoletnich:

Jesteś tu, ponieważ wymagasz/potrzebujesz naszej pomocy. Nasza poradnia nazywa się „Psychologiczni.pl”. Pracują tu lekarze psychologowie i psychoterapeuci, którzy chcą pomagać dzieciom. W naszej pracy kierujemy się różnymi zasadami i nie wszystkie dotyczą leczenia. Te, które czytasz, są skierowane do dzieci. Wyjaśnimy Ci w nich, co będziemy robić, abyś czuł/a się dobrze jako nasz pacjent.

1. Możesz nam powiedzieć, jak powinniśmy się do Ciebie zwracać.
2. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje. Jeśli sama zapomni się przedstawić, możesz ją o to zapytać.
3. Jeżeli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega Twoje leczenie, w jaki sposób przebiegać ma konsultacja lub terapia, a chcesz się tego dowiedzieć – pytaj śmiało! Postaramy się to wyjaśnić.
4. Będziemy Cię traktować z szacunkiem.
5. Chcemy, żebyś zawsze czuł/czuła, że Twoje zdrowie, potrzeby i uczucia są dla nas ważne. Jeśli chciał/a/byś powiedzieć nam o tym, co Ci się podoba lub nie podoba w naszym zachowaniu – zrób to, postaramy się wysłuchać Cię z uwagą.
6. Jeżeli potrzebujesz przytulenia lub pocieszenia, możesz nas o to poprosić. Nie będziemy Cię przytulać ani dotykać bez Twojej zgody.
7. Będziemy starali się pytać Cię o Twoje zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.
8. Twoja mama, tata lub Twój opiekun może towarzyszyć Ci na terenie Centrum.
O czym jeszcze warto wiedzieć:
Jeżeli wydarzyło się coś, co Cię niepokoi, ktoś Cię skrzywdził lub przekroczył Twoje granice, możesz o tym powiedzieć osobie, którą darzysz zaufaniem i poprosić o pomoc. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był/a bezpieczny/a.